

ÖSTRA SIBIRIEN

23/5 – 8/6 2008

DELTAGARE

Hans Elleby, Stockholm

Stig Holmstedt, Gysinge

Krister Mild, Stockholm

Johan Stenlund, Viken

Igor Fefelov, Krister Mild, Hans Elleby, Johan Stenlund och Stig Holmstedt vid Baikalsjöns västra spets.

Resan arrangerades av Krister Mild. Stig Holmstedt skrev rapporten med bidrag för tiden efter 8/6 från Krister.

Dagsprogram

Fredagen den 23 maj	Avfärd från Stockholm/Arlanda med Aeroflot kl 10.15. På Moskva/Sheremetyevo två timmar senare. Här ansluter Johan Stenlund som flugit via Köpenhamn. Taxi till den andra flygplatsen, Domodedovo, (3,5 timmar). Sedan avfärd med S7-Siberia Airlines kl 21.35.
Lördagen den 24 maj	Ankomst till Ulan-Ude kl. 08.30. Möter här Igor Fefelov, vår guide, samt Sergey, vår chaufför. Vissa ärenden samt lunch i staden, sedan färd söderut. Lunch vid liten och fågelrik vassjö. På sen eftermiddag ankomst till den övre "Vita sjön" vid byn Beloozersk (ca 15 km N om mongoliska gränsen) där vi slår läger för natten.
Söndagen den 25 maj	Hela dagen kring de två "Vita sjöarna".
Måndagen den 26 maj	Förmiddagen vid den nedre "Vita sjön". Därefter till staden Petropavlovka, närmare gränsen mot Mongoliet där vi tar in på ett hotell. Sen eftermiddagsutflykt med lokal taxi ned till strandskogen vid floden söder om staden.
Tisdagen den 27 maj	Tidig morgontur med taxi till strandskogen vid floden. Därefter återfärd mot norr för övernattnig vid en liten vassig sjö nära byn Orongoi. Skådning här på sen eftermiddag och kväll.
Onsdagen den 28 maj	På morgonen och förmiddagen skådning kring den lilla vassjön. Sedan via Ulan-Ude till byn Istomino vid Selengadeltat. Kvällstur i kanten av deltat.
Torsdagen den 29 maj	Morgon och förmiddag i kanten av Selengadeltat. Efter lunch utflykt åt väster till flera fina lokaler längs Baikal-sjön.
Fredagen den 30 maj	Hela dagen på olika lokaler i Istomino-området och deltats utkanter.
Lördagen den 31 maj	Morgonen kring Istomino, sedan lång förflyttning mot Vydrino, längre åt sydväst vid Baikalsjön. Övernattning på resorten Teplie Ozero (6 km N om byn Vydrino) i ett verkligt fint område med taiga av naturskogskaraktär. Enskilda kvällsturer.
Söndagen den 1 juni	Hela dagen i området runt Teplie Ozero.
Måndagen den 2 juni	Hela dagen i området runt Teplie Ozero.

Tisdagen den 3 juni	Morgonen vid Teplie Ozero. Därefter lång förflyttning västerut till staden Arshan i Tunkadalen. Kvällstur i stadsparken.
Onsdagen den 4 juni	Morgonen i stadsparken. Efter frukosten och sedan hela dagen i och vid den jättelika våtmarken S om Arshan.
Torsdagen den 5 juni	På morgon och förmiddag Arshan-våtmarkens södra delar, på sen eftermiddag och kväll dess norra.
Fredagen den 6 juni	På morgonen tallskogen väster om Arshan-våtmarken, därefter åter mot öster till lägerplats vid Irkut-floden, N om byn Bystraya. Kvällstur i taigan här.
Lördagen den 7 juni	Morgontur i taigan nära Irkut-floden. Därefter till Irkutsk och Lenin-träsket. Inkvartering och bättre middag.
Söndagen den 8 juni	Avresa från Irkutsk med S7-Siberian Airline kl 07.30 till Moskva. Ankomst till Stockholm/Arlanda ca kl 15.

Kristers extravecka:

- 8–9 juni. Skådning i myrar och taiga längst Angarafloden sydost om Irkutsk, inklusive myren Korolok. Dessutom Bolshoye Goloustnoye (110 km nordost Irkutsk)
- 10–12 juni. Tageran Steppe samt delta och öar vid Maloye More (innanför/väster om Olkhon Island) ca 200 km NO Irkutsk.
- 13 juni. Avresa från Irkutsk med Aeroflot kl 07.30 till Moskva. Ankomst till Stockholm/Arlanda ca kl 15.

Reseberättelse

- 23/5 Efter avfärd från Arlanda kl. 10.15 med Aeroflot landade vi två timmar senare på Sheremetyevo-flygplatsen i Moskva. Under färden kunde vi konstatera att nyordningen i Ryssland åtminstone gjort avtryck på linjeflyget. Borta var de hemska sovjetiska planen med sina ovänliga fribrottande flygvärdinnor och halvkontrollerade kraschlandningar och istället flög vi med en Airbus med hyfsad klass på såväl flygvärdinnor och mat som landningar. Det obligatoriska startmissödet lät dock inte vänta på sig – det visade sig att Kristers väska hade hamnat i Frankfurt, vilket dock var mer SASs än ryssarnas fel. Flygplatsens gamla terminal – som vi kom till – var rätt sunkig och vi återfördes helt i den postsovjetiska verkligheten när vi insåg att maffian kontrollerade hela taxiverksamheten och begärde opriser för att ta oss till den andra flygplatsen, Domodedovo, för att med flygbolaget S 7 flyga vidare mot Sibirien. Men, föralldel, färden tog faktiskt hela 3,5 timmar i den synnerligen trögt rullande trafiken på Moskvastadsmotorvägar och den stora tidsmarginal vi hade mellan planen krymte betänkligt. På Domodedovo ville den unga och söta incheckningsflickan väga vårt handbagage och ett visst uttryck av chock spred sig över hennes ansikte när hon såg att vi där hade kraftig övervikt. Värst var jag själv med min ryggsäck på elva kilo. Men vår västerländska charm övertygade henne till sist att släppa igenom packningarna utan extra avgifter eller annat krångel. Det liksom Aeroflot nu privata bolaget S 7 (med helt i grönt målade plan !) var också helt o k och liksom Aeroflot-kärran var dess Airbus långt ifrån fullsatt. Jag kan inte minnas när detta hände senast i väst, men man kan undra hur de ryska bolagen bär sig, i synnerhet som flygpriset för den fem timmar långa färden till Ula-Ude var högst måttligt. Betänkligt var alla fyllos på flygplatsen, bl a soldater i uniform! Planet avgick, helt enligt tidtabell, kl 21.35.
- 24/5 Fem timmar och fem tidszoner senare landade vi i Ulan-Ude, för inte så länge en för utlänningar helt stängd stad, sannolikt beroende på att det här fanns någon känslig försvarsindustri. På flygplatsen möttes vi av en skäggig medellång man av obestämbar ålder (sannolikt kring 40) med supertjocka glasögon som flaskbottnar och kamouflage-mönstrad fältuniform samt en man med schal runt huvudet och utseende som en lite mindre bister Lee Marvin. Det var Igor Fefelov och Sergey, blivande guide respektive chaufför. Igor Fefelov hade kastats in sista veckan som ersättare för professor Sergey Pychanov som plötsligt påstod sig ha fått förhinder (han skulle visst ringmärka trutar med några tyskar.....). Trots Igors halvt krigiska utstyrsel insåg vi snart att han skulle varit den idealiska motståndaren i ett tredje världskrig – livrädd för alla beslut och osäkerheter (det började då att rycka nervöst i ansiktet och hans engelska blev om möjligt ännu sämre) och helt i händerna på Sergey som visade sig bara vara beredd att jobba från kl 8 till kl 17. Nåväl, de var båda egentligen hyggliga människor, bara lite förstörda av det som Ronald Reagan så träffande kallade ”their Mickey Mouse political system”. Med en mild form av uppfostran lyckades vi så småningom få hyfsad ordning på båda och vi skiljdes till slut som de bästa vänner efter en resa som ifråga om ornitologiskt utbyte knappast kunde ha gett mer.

Med sig hade Igor och Sergey en gammal (så gammal ut i varje fall...) gul jeep med påhängd släpvagn. I den senare skulle fraktas campingutrustning, mat och huvuddelen av vårt bagage och i jeepen skulle vi, sex fullvuxna karlar, få plats. Stackars Igor fick lotten att under hela resan sitta på tvären på en nödsits i det minimala bagageutrymmet, dit han varje gång med uppbådande av all sin akrobatiska talang fick klättra över baksätet för att sedan övertäckas av vårt "handbagage". Men detta klarade han bra, uppvuxen som han var i detta det oändliga lidandets land.

Jeepen såg väldigt sliten ut, men fungerade ändå nästan hela tiden. Dörrarna var svåra att stänga, de flesta kunde bara öppnas utifrån förutom förardörren som lätt flög upp vid minsta gupp och därefter var hart när omöjlig att stänga. Ibland fick vi stanna i uppførsbackar en stund för att motorn skulle kylas. Dessutom var den naturligtvis fruktansvärt obekväm och de absolut undermåliga vägarna gjorde inte saken bättre. Men vi vande oss och kunde till och med sova under många färdetapper. Och en stor fördel var att vi kunde ta oss fram på för personbilar fullkomligt omöjliga vägar, liksom ibland ute i terrängen.

Efter ett flera timmar långt och fullkomligt planlöst, tragikomiskt kringflackande i Ulan-Udes utkanter i jakt efter en fax för att skicka våra uppehållstillstånd till någon myndighet, kom vi så småningom äntligen iväg på vår ornitologiska odysse.

Vädret var soligt och varmt när vi körde söderut ned mot kanten av den mongoliska stäppen i den sk Borgoi-sänkan. *Större piplärkor, bruna törnskator* samt två *gråstarar* skyntade på telefontrådarna och i farten syntes också ca tjugo *klippkajor*, åtskilliga *östliga klippduvor* samt två *härfåglar*. Vid ett kort stopp på en rastplats i en gles tallskog noterade vi ett par *svartryggade rödstjärtar* och hörde några *tallsparvar*. Här fick vi för första gången på allvar stifta bekantskap med den enorma nedskräpning som råder i den ryska naturen – spritt samt ibland hopsamlat i jättehögar låg mängder av skräp, framför allt vodka- och ölbuteljer. Och cigarettfimpar ! En stund senare såg vi faktiskt en städpatrull längs vägen, men till vår chock så slängde den bara allt skräp lite längre in i naturen !

Skräpet var faktiskt ormen i ett annars ganska naturskönt paradiset – breda dalar med ganska höga berg, lite likt Colorado där jag varit en månad tidigare, men mindre storlinjigt och dramatiskt.

Vi stannade och åt lunch vid en mindre vassjö. Här var det gott om fågel – tubspaning gav hela 14 arter *änder*, bl a ca 20 *knölsvärter*, *svarthalsade* – och *skäggdoppingar*, en *skedstork*, ca 20 *mongoltrutar* och lika många *dvärgmåsar* samt några *östliga brunhökar*. Från vassen hördes två *fältsångare* samt *skäggmes* och *rördrom* och kring lunchplatsen visade sig två *asiatiska dvärglärkor*.

Ytterligare söder om vassjön blev landskapet alltmer stäppartat och fler exotiska arter började dyka upp. Vid ett stopp vid en gräsbevuxen och småstenig sluttning upptäckte Krister åtskilliga, uppemot 20, sjungande och ivrigt

varnande *mongolpiplärkor* – något av en sensation att de fanns i sådana mängder redan så här långt norrut. Goda tillfällen gavs nu att studera fåglarna och jämföra både utseende och läten med de större pipplärkornas. I området fanns även flera *mongollärkor* med sina utbredda vita vingteckningar.

Den fortsatta färden bjöd på bl a en flock om ca 35 *rödfalkar*, två *blåhökshonor*, ca tio *mongolvråkar*, en *dvärgörn*, 2+2+2+1 *jungfrutranor* samt ett par *isabellatörnskator*, en annan fågel som enligt tillgängliga uppgifter inte skall finnas här.

Vi passerade ett antal små byar med ruckliga, i huvudsak omålade timrade hus, rätt pittoreska på avstånd med sina ofta blåmålade fönsterfoder och luckor. De var antagligen i allmänhet byggda långt före den bolsjevikiska statskuppen år 1917. Vi åt middag, faktiskt (tyckte jag) riktigt goda degknyten med kött, på en liten restaurang med bara en rätt på matsedeln samt muggar, tallrikar och bestick i vit engångsplast ! Därefter svängde vi av mot öster och ned till den första av de sk "Vita sjöarna", grunda stäppsöar, där vi satte upp vårt läger för natten. Våra värdar hade ordnat fram två riktigt bra och rymliga kupoltält till oss. De var antagligen gjorda i Kina trots att de var försedda med polsk text. Ryska var de i alla fall inte och vi fick så småningom våra misstankar bekräftade att ryssarna inte tillverkar särskilt mycket själva när vi senare besökte olika butiker. Cigaretter, choklad, läskedrycker, öl, tandkräm, film, batterier m.m. m.m. var i mycket hög grad från västvärlden. Och det går kanske bra så länge det finns olja att pumpa och sälja.....

Igor och Sergey delade själva på ett mångkulört och litet leksakstält. Innan vi knöt oss för natten stötte vi en rastande *dvärgsparv* nära lägret.

Potatissoppan förbereds av chauffören Igor/Dinner preparations

På morgonen hittade Krister en hane av *dvärgsävsparv* nära vår tältplats, men innan de övriga fått se den hade den försvunnit.

Denna dag tillbringade vi helt kring de två ”vita sjöarna”. Som oftast under resan kom Krister att dra iväg åt sitt håll med sin inspelningsutrustning och Johan åt sitt med sin kamera. Krister var framför allt på jakt efter *mongolpiplärkor* och sådana hittade han i övermått, uppskattningsvis ca 60 (!) sjungande hannar, på sluttningarna av de steniga kullar som omgav vår sjö. Även *mongol-*, *sång-* och *berglärkor* var mycket talrika.

Efter våra respektive morgonvandringar serverades frukost vid 8-tiden – tidigare ville som sagt vår chaufför inte ”arbeta”. Det var denna morgon bröd, fisksoppa (på makrillkonserv) och té. En av de få nackdelarna med Sovjetimperiets fall och Rysslands förvästligande visade sig vara att man nu i stort övergivit det nyttiga och goda svarta rågbrödet till förmån för det världen runt dominerande usla vita matbrödet av vete. Maten var alltså inte någon höjdare, i synnerhet inte den som Sergey lagade till, men vi vande oss och överlevde. Faktum var att ingen blev sjuk i magen eller ens förkyld under denna resa. (men några veckor efteråt råkade både jag – två gånger – och Krister ut för en mystisk hög feber med svår ledverk som vi måste ha ådragit oss i Sibirien. Infektionsläkarna har inte kunnat ge några definitiva svar vad det var, men sannolikt något fästing-, mygg- eller sorkbundet)

Efter viss övertalning fick jag övriga att inse att vi på ett tidigt stadium borde besöka även den nedre vita sjön för att ha ett underlag för fortsatta beslut hur vi skulle fördela vår tid i området. Det visade sig vara bra – redan när vi i jeepen över den väglösa stäppen närmade oss denna sjö förstod vi att det var här de stora mängderna av fåglar fanns. Sjöytan var prickig av framför allt doppingar och änder – bland annat minst 500 *svarthalsade doppingar*, fem *svarthakedoppingar*, en *sångsvan*, över 400 *roständer*, 30 *gravänder*, 300 *bläsänder*, 300 *skedänder*, 200 *krickor*, 500 *brunänder* och 200 *knölsvärtor*. Vi såg också ett hundratal *vitvingade tärnor*, ca fem *svarttärnor* och en *långnäbbad mås*. Två *havsörnar* stöttes från stranden och vi såg senare också en adult *stäppörn* samt ett bo av *mongolvråk* med ungar. Sammanlagt 25 *jungfrutranor* räknades, säkert var de flesta häckande.

Vid en mindre sötvattensjö hittade vi ca fem *dvärgsävsparvar*, en *rubinnäktergal* samt en flock om ca 75 rastande *sibiriska tundrapipare*. Andra vadare i området (då är även några individer i den övre sjön medräknade) var bl a ca 40 *mosnäppor*, 30 *långtåsnäppor*, sex *småsnäppor*, 40 *kärrensäppor*, 40 *dammsnäppor* och 100 *skärfläckor*. Senare på kvällen såg Hans och jag även en *rödhalsad snäppa* och en *kustpipare* vid den övre sjön.

Andra fåglar som noterades under dagen var bl a ca 30 *citronärlor*, en *gulbrun sparv* hona samt några *lappsparvar*.

På natten började det blåsa och regna och alla frös kraftigt i sina tält, inte minst Krister som bara hade en tunn, lånad sovsäck. Stackars Igor och Sergey hade det säkert dock allra värst i sitt genomregnade leksaktält. Själv insåg jag att

snålheten (= rädslan för att få betala för övervikt på planet) hade bedragit visheten då jag bara tagit med innerdelen av min dubbelsovsäck.

Spaning över de "Vita sjöarna" vid Beloozersk 25.5/ "White Lakes" close to Beloozersk

26/5 Det hade slutat att regna så vi gjorde efter frukost en ny tur till den nedre vita sjön. Här blev det ett antal fina nya resarter som i vissa fall även var lifers – två hannar av *praktand*, sex *grågamar*, en *kungsörn*, en *amurfalk* hanne, 1+1+2 *asiatiska beckasinsnäppor* (ett efterlängtat kryss för mig !), två *spovsnäppor*, en *roskarl*, åtskilliga *torn-* och *orientseglare* samt en *korttålaräka*. En *stäppörn* visade sig också.

När tälten torkat i vinden bröt vi lägret och körde mot staden Petropavlovka. Det hade behövts viss övertalning för att komma dit. Igor gnällde om att han inte kände någon där, att befolkningen (i huvudsak buryater) kanske inte gillade ryssar och annat för sin sjuka mor. Vi var dock obevekliga och det visade sig vara ett lyckat drag. Här kunde vi nämligen ta in på ett hotell eller i alla fall något som liknade ett enklare vandrarhem. Det låg vid stadens torg med full offentlig byggnad med obekant syfte samt utanför den likaledes hiskliga statyer av en silverfärgad (!) Lenin (med en stor spricka i bakhuvudet som verkade kunna vålla att detsamma skulle trilla av – en händelse som såg ut som en tanke.....) samt ett krigsmonument föreställade en bred och kortväxt buryatisk Sovjet-soldat i lång kappa, full hjälm och med ena handen om en kpist och den andra utsträckt i en obegriplig gest. Det var nästan så att man blev mörkrädd. Buryater, riv skiten !

Strax norr om hotellplatsen låg en soptipp och häromkring sågs fem *grågamar*, en *stäppörn*, en *amurfalk* och flera *bruna glador*.

Igor verkade lite styrkt av att staden inte var så farlig som han trott så vi fick honom nu faktiskt att fixa en taxi (Sergey jobbade ju inte efter kl 17....) som kunde köra oss ned till buskmarkerna och lövskogen vid floden söder om staden. Förvånansvärt snabbt dök han upp med en bil, givetvis en privatbil, med en förare som var villig att tjäna en slant extra. En relativt ung buryat, prydlig och sympatisk, men givetvis totalt utan kunskaper i engelska. Vi lyckades dock lätt få honom att köra dit vi ville.

Vi hade nu drygt två timmar i strandskogen vid floden och det vi då fann, trots fel tid på dagen, gav oss verkligen mersmak. Först var det lite trögt med mest *pilfinkar*, men sedan hörde Johan en *fläckig smygsångare* och därefter trillade den ena arten efter den andra in – ca 20 *blåskator*, två *taigatrastar* (rödhalsade), en *pungmes* (eller *kinesisk pungmes*-litteraturen är oklar på den punkten), en *rubinnäktergal* (sedd fint under en trädstam med den röda rubinen lysande ur dunklet!), fem *långstjärtade rosenfinkar*, två *ärtsångare*, fem *brunsångare*, en *sibirflugsnappare*, 2-3 *stjärtmesar*, en *entita*, två *större turturduvor* och 3-4 *ängssparvar*. Och exakt på utsatt tid kom vår inhyrde taxichaufför och hämtade oss. Vi bestämde då tid för en ny utflykt, redan kl 5, nästa morgon.

Eftersom hotellet saknade duschar gick vi efter middagen på hotellets krog till en banya, med såväl sauna som duschar, på baksidan av den offentliga byggnaden vid torget.

27/5 Vår nyvunne vän, den buryatiska chauffören, var punktlig som klockan själv och tog oss snabbt ut till vår flodnära skog på morgonen. En lite bofinksliknande (nåja!) sång förbryllade oss först, men det var faktiskt bara en *Blythii-ärtsångare*. Hur som helst sjöng den fullständigt annorlunda än vår. Både *vanliga* och *taigagökar* ropade, *större turturduvor* kuttrade, fyra arter hackspettar, varav flera *vittryggiga*, trummade och en *gråspett* ropade. Av resnya arter sågs också två *stäpprapphöns*, två förbidragande *stubbstjärtseglare*, en *sibirpiplärka*, en *taigasångare*, ca 20 *glasögonflugsnappare*, flera *grå flugsnappare*, fem *taigaflugsnappare*, några *stenknäckar*, en *mongolsparv* samt sist – men inte minst! – två efterlängtrade *azurmesar*.

Nu hämtades vi av Igor och Sergey som behagat vakna och begav oss tillbaka mot norr längs vägen. Ett stopp vid ett delvis buskklätt klippstup gav fyra *nunnestenskvättor* och tre *ängssparvar*. På en annan plats såg vi två hannar av *amurfalkar* mycket fint.

Övernattningen var planerad att ske vid en liten vassjö vid Orongoi, ungefär halvvägs tillbaka mot Ulan-Ude. Vår chaufför hade dock andra planer – han ville att vi skulle bo vid en större sjö, något åt norr. Den var dock, enligt Krister, värdelös från fågelsynpunkt och efter en hård diskussion via Igor fick Sergey till slut ge sig. Vi slog upp tälten i en buskmark strax norr om sjön. Runt lägerplatsen var det gott om skulkande *rubinnäktergalar* på genomflyttning och från vassarna hördes en *rördrom* och flera *fältsångare*. Det var även fullt med *rubinnäktergalar* i samma slags terräng med låga buskar längs sjöns hela norra kant och här noterade vi vid en kvällsvandring även en *taigahök*, fyra *vaktlar* (stöttes), en *småspov* och – roligast – säkert minst 15 par häckande *isabellatörnskator*. Som tidigare nämnts skall arten inte finnas så här långt åt öster. När det blivit mörkt tog jag en kort vandring längs östsidan av sjön och hörde då en spelande *dvärgsumphöna* mycket fint nära vägen. Tyvärr uteblev dock målarten kinesisk trastsångare – med all säkerhet hade den inte kommit ännu.

Kall kväll vid vassjön, Orongoi 27.5. Stickan och Hans skriver in dagens obsar i bilen under överinseende av Krister /Camp at lake close to Orongoi

28/5 På morgonen räknade vi minst 15 *fältsångare* längs sjön och från den smala björkskogen i väster trummade flera *vitryggiga hackspettar*. Två *stäpprapphöns*, en *bruntrast* och några *dvärgsparvar* stöttes och en stor flock rastande ärlor studerades noga. Det innehöll framför allt *citronärlor* samt *gulärlor* av rasen *tchutchensis*, men även en del *thunbergi*-gulärlor (de senare namnges ibland ”*plexa*”). Det framkom att *tchutchensis*-ärlorna lockade strävt och ganska citronärlelikt.

Kvällen innan hade Sergey åkt till en närbelägen gård för att köpa mjölk och han serverade nu till frukost en slags soppa av småmakaroner, mjölk och socker. Jag är inte kinkig med mat, men detta var för mycket ! Krister fick sätta i sig både min och Hans portion.

Nu följde en lång bilfärd med Ulan-Ude som första mål där Krister lyckligen kunde hämta ut sin saknade väska och jag köpa nya handskar istället för dem jag tappat några dagar tidigare. Jag passade också på att köpa en billig extra sovsäck. Expediterna var som vanligt så där ryskt nonchalanta – man kände sig som om man behövde be om ursäkt för att man var där och handlade. Den här attityden kommer från Sovjet-tiden och hänger i princip kvar även hos yngre människor som knappt var födda när imperiet brakade ihop. Märkligt.

Efter lunch med öl på den dittills bästa vägkrogen fortsatte vi mot byn Istomino i nordvästra kanten av det synnerligen vidsträckta Selenga-deltat. Här inkvarterade vi oss med helpension på en biologisk forskningsstation för ca 300 SEK per dygn. Rätt dyrt för att vara på den sibiriska landsbygden. Här fanns en rolig och vänlig hund som även en icke-hundfantast som jag blev oerhört förtjust i. Ryssarna (och/eller buryaterna) verkar fö vara mycket djurvänliga och vi mötte aldrig någon aggressiv jucke som kunde ha varit vanvårdad. Och här visade sig ett av Sergeys (faktiskt många) sympatiska drag – han var en stor djurvän som alltid samlade ihop middagens matrester och bar ut dem till hunden. Andra positiva drag var att han var oerhört snäll mot barn och att han

helt klart hade humor av den art som även trängde igenom de kraftigaste språkbarriärer.

Vi började med att gå ned till stranden av Bajkalsjön. Här fanns det massor av *citron-* och *gulärlor* samt de för resan nya *pilgrimsfalk* (ett ex) och *skräntärna* (minst två ex). Vid utkanten av byn sågs ett ex av vardera *brun-* och *gråhalsad trast* och i björkskogen i väster sex *taigaflugsnappare* samt resans första *mugimakifflugsnappare*.

29/5 Morgonen tillbringades i skogskanten ut mot våtmarken i Selengadeltat. Kanten fungerade uppenbarligen som en ledlinje i landskapet för flock efter flock av tättingar dök upp och drog vidare. Dominerande var *dvärgsparv* som sågs i minst 200 ex, men vi fann också ca 20 *rödbruna sparvar*, ett halvdussin av vardera *gråhuvade sparvar* och *gyllensparvar*, ett 20-tal *nordsångare*, 5-10 *taigasångare* och ett tiotal *taigaflugsnappare*. Tre *sibiriplärkor*, två *kungsfågelsångare*, ett tiotal *brunsångare*, ca tio *blåskator* och, fem *långstjärtade rosenfinkar* verkade mer stationära.

Några exkursionsnya arter var vidare tre *storlommar*, en *svart stork*, en *tofsbivråk*, en *sparvhök* och en *stenfalk*. Ute i deltat sågs också flera *tranor*, två *havsörnar* och en *småspov*. *Rödspovar* hördes spela.

Efter lunch for vi iväg mot väster, först till ett område med en stor sandrevel som sköt ut i havet. Den låg alldeles utanför ett mycket vackert gammalt kloster som nu höll på att restaureras. Vid sandrevelns bas gick en del vadare, bl a ca tio *långtåsnäppor*, tio *småsnäppor*, en *mosnäppa*, ett 30-tal *dammsnäppor* samt en *asiatisk beckasinsnäppa*. Ute på reveln var det meningen att vi skulle se *sibiriska gråsnäppor* och en sådan hittades också ganska lätt. Över lagunen innanför reveln fladdrade bl a ett 20-tal *vitvingade tärnor* och ett tiotal *dvärgmåsar*.

Vi fortsatte åt väster till en kulle med en kyrkogård, som alltid med ljusblåa staket runt varje grav och fullt med plastblommor i bjärta färger. Härifrån kunde vi blicka ut över en eutrof lagun med bl a åtskilliga änder av ett tiotal arter. Roligast var två hannar av *praktand* samt en uppenbar *hybrid mellan gräsand och fläcknäbbsand*.

En annan sandig landtunga lite längre tillbaka mot öster blev dagens sista mål. Här fann vi nu ca ett 30-tal rastande *sibiriska gråsnäppor* och ute i vattnet låg bl a ett hundratal *knölsvärter*. På tillbakavägen studerades och fotograferades en mycket vacker hanne av *taigahök* i vägkanten.

30/5 En ny dag i Istomino-området. Vi hade tänkt att Igor skulle ordna en båt åt oss för färd ut i deltat, men detta lyckades han inte med. Varför blev vi inte förvånade? Istället for vi med jeepen västerut från byn Merkushevo och körde ut på en vall över ängs/våtmarkerna. En liten dunge med buskar och låga lövträd visade sig vara mycket givande, först och främst för att det här fanns 2-3 par *azurmesar* som nu gav möjligheter till utsökta närstudier. Det fanns också minst tio *videsångare* här. De rastade sannolikt, men en del av dem sjöng flitigt. En *hornuggla* stöttes och flera *långstjärtade rosenfinkar* sågs.

Spaning efter rovfågel gav ett par adulta *kejsarörnar* samt en ljus *dvärgörn*. Den senare skrämde upp en flock om ca 140 *sibiriska tundrapipare*.

Vi förflyttade och nu till en sandig skogsudde där vi bland annat fann en *blånäktergal* hona samt flera *gråhuvade sparvar*. En *större skrikörn* flög förbi.

31/5

Vi inledde dagen genom att vandra i tallskogsremsan i kanten av våtmarken. Även idag var det full fart på tättingar som hade bråttom och idag var det *taigasångare* som gällde, säkert minst ett 50-tal. En *hornuggla*, en fin hanne av *mugimakiflugsnappare* och 3-4 *bergfinkar* noterades också och i utkanten av byn, slutligen, resans enda *bofink*.

Vi begav oss nu iväg på en ganska lång etapp mot Vydrino, längre åt väster vid Bajkalsjön. Efter någon timme på urusla småvägar kom vi ut på stora vägen mellan Vladivostok och Moskva bara för att finna att den var nästan lika dålig – smal, inga vägrenar och full av potthål som fick oss att vakna till och studsa upp i taket otaliga gånger. Stora delar av vägbanan var också kraftigt nedsjunkna, vilket tydde på ett dåligt bärlager. För en som läst Anne Applebaums stora verk om Gulag-lägren (och som en gång i världen studerat vägbyggnad på KTH) ligger grundorsaken till den usla vägstandarden i öppen dag. Vägen byggdes med undermålig organisation och under stor brådska av slavarbetare under 1930- eller 1940-talet. Säkert 10.000-tals av dem miste livet i samband med detta och ligger kanske begravda i vägkroppen. Minst tre stora slavläger fanns i området kring östra delen av Baikalsjön vid denna tid.

Vägen trafikerades bl a av en massa nya japanska och koreanska bilar som man uppenbarligen ansåg det mödan värt att köra hela vägen från Vladivostok istället för att frakta på långtradare eller tåg. För att skydda bilarna mot stenskott hade man tejpats dem kraftigt på front och sidor. Stora långtradare dånade också fram och jag kände mig nästan förflyttad bakåt i tiden en månad, till Colorado, eftersom de flesta var stora amerikanska Freightliners. Det fanns också en hel del Volvos samt några Scania och MAN. Den enda ryskbyggda långtradare vi såg stod med motorhuven öppen vid vägkanten.....

Efter lunch på ett väghak, denna gång med kyckling och klibbigt grötris (som vanligt, men kycklingen var god – ingen broiler), kom vi sent på eftermiddagen fram till Vydrino som ligger på gränsen mellan Buryatien och Ryssland. Vid ett stopp invid gränsmarkeringen hördes en *spillkråka* och när vi kom in till den stora parkeringen vid den ”resort”, Teplie Ozero (De varma sjöarna), där vi tänkte söka få bo trummade en *mindre hackspett*. Vi lyckades förhandla till oss ett fyrbädds- och ett tvåbäddsrum i en byggnad där bl a någon slags uniformerade vakter som vaktade resorten också bodde. Resorten bestod mest av ett antal ganska primitiva småstugor samt en sk restaurang och en badplats med trampbåtar och en ytterligt primitiv och ranglig vattenrutschbana. Allt hade sett bättre dagar utom vårt hus som delvis var renoverat (utom vad gäller det ovanligt sunkiga toalett/duschrummet) samt två andra hus som just höll på att färdigställas av snickare som att döma av deras högljudda och klagande musik sannolikt var turkmener.

Den här musiken ansåg vår chaufför så plågsam att en senare kväll när vi återvände från vår eftermiddagstur så stod jeepens förardörr öppen och rysk betongrock vrålade ur högtalarna. Ett ljudkrig hade utbrutit ...

Ett 20-tal *taggstjärtseglare*, några *vitryggiga hackspettar* samt, kl 19 då det fortfarande var fullt ljus, tre ropande hannar av *slaguggla* hängdes in före middagen som fick oss att tänka tillbaka på forna tiders skolfrukostar.....

Kvällskören runt resorten bestod av bl a *taltrastar* och *gråhalsade trastar* samt *drillnäktergal*. Johan hörde resans första *träksångare* och Krister, som förrrade sig långt åt väster, kom hem mycket sent när det var mörkt med bla 5-6 *blåstjärtar* och två *morkullor* i bagaget.

Floden nedanför resorten Teplie Ozero väster om Vydrino/River by Teplie Ozero west of Vydrino

1-3/6 Eftersom vi var ytterligare två och en halv dag i taigan vid Teplie Ozero norr om byn Vydrino så får det bli en sammanfattning av vad vi såg och hörde där – i synnerhet som vi i stort sett gick i samma områden hela tiden, med undantag av en gång knappast mer än 1-2 kilometer från stället där vi bodde.

Skogen var oftast ganska tät, men stundtals också mycket imponerande. Närmast floden stod många jättelika popplar med stammar som stora ekar hemma och uppe i barrskogen, som började kanske en kilometer från floden, fanns det insprängt ett stort antal talljättar och här låg det frekvent med stora lågor på marken. Det fanns en del spår av gamla huggningar så skogen var väl snarare natur- än urskog.

Fågellivet var oerhört rikt och två av de vanligaste arterna var *drill-* och *blånäktergal*. Till skillnad från Mats Waerns o co tur hit år 2004 fann vi den förstnämnda allmänast. De sjöng lite olika tider – *drillnäktergalen* flitigast i skymningen och sedan det just blivit mörkt. Antalet sjungande hanar kan ha rört

sig om så många som 40 respektive 30. Gemensamt för båda var att de var synnerligen svåra att få se.

Av trastarna var faktiskt *taltrast* den vanligaste och därefter *gråhalsad trast*. Vi hörde och/eller såg också uppemot ett tiotal av vardera *sibirisk trast* och *guldtrast*.

Andra talrika sångfåglar var *kungsfågelsångare*, *nordsångare* (varannan dag – de var på genomflyttning), *lundsångare* (mot slutet) samt *mugimaki*-, *taiga*-och *glasögonflugsnappare*. I mindre antal noterades *sibiriplärka*, *taigasångare*, *rubinnäktergal*, *brunsångare*, *sibirflugsnappare* samt *gråhuvad* och *gulbrun sparv*. Två sjungande *gulbrynade sparvar* sågs också och de hade helt olika sånger. Av tättingar välkända hemma fanns *nötväcka*, *talltita*, *svartmes*, *kungsfågel*, *trädkrypare*, *domherre*, *grönsiska* och *stenknäck*, den senare faktiskt allmän även i barrskogen ! *Forsärlan* var oerhört talrik vid floden och återfanns ofta i öppen mark även ett stycke in på land.

Av hackspettarna var *vitryggig* och *större* de vanligaste, men *mindre hackspett*, *gråspett* och *spillkråka* hördes och sågs också vid flera tillfällen. *Taigagökar* och vanliga *gökar* ropade hela tiden. Ett par *slagugglor* häckade nära huset där vi bodde och kunde ses fint. *Lappuggla* sågs också fint vid två tillfällen. *Svart stork* noterades två gånger och *tofsbivråk*, *duvhök* och *pilgrimsfalk* vardera en gång. *Järpe* hördes vid ett tillfälle.

Det fanns dock även ormar i paradiset. Vi var självfallet förvarnade, men fästingplågan var ändå något av en chock. De små otäcka krypen kom nerifrån, uppifrån och från sidan och man måste ideligen sprätta bort något halvdussin från byxor eller skjorta. Själv fick jag fler fästingbett (4) än vad jag tidigare fått på säkert 25 år ! Det fanns givetvis också mygg och knott, men i mer normalnorrländsk omfattning.

3/6

Efter en avslutande morgon i Vydrino begav vi oss återigen ut på en lång förflyttning, nu mot Tunkinskydalen, ett gott stycke väster om Bajkalsjön. Det blev en ganska händelsefattig resa vad fåglar beträffar. Ett stopp i en liten by vid Bajkalsjöns strand, där Sergey hade släktingar, gav ett tiotal *knölsvärtor* och två *tofsbivråkar*, ett annat vid en liten bäckdal flera *taigasångare* och ett tredje, i ett ängs/tallskogslandskap, en *dubbeltrast*.

Vid gränsen till Tunkinskydalen var det en vägspärr och här tvingades vi betala en avgift till Tunkinsky nationalpark. Misstanken var inte försumbar att den avgiften hamnade i polisernas fickor.....

Inne i dalen dök det upp allt fler *svarthakade buskskvättor (maura)* och vi såg även en *jungfrutrana*.

I den lilla staden Arshan tog vi in på ett enkelt hotell och avåt en sämre middag på ett café. Mest notabelt här var det stora antalet ungdomar i lägre tonåren som satt och rökte och drack starköl. Det skall tydligen börjas tidigt, det som gör att Ryssland som enda i-(nåja)-land genom främst alkoholism har en minskande befolkning.

Vi tog också en kort vandring i den stora stadsparken uppemot de höga bergen, men här var det synnerligen lugnt sånär som på ett par varnande *svartryggade rödstjärtar* vid en byggnad.

På kvällen dök den förlorade professorn Sergey upp på vårt hotell och vi drack lite vodka och åt saltgurka ihop. Sergey var här med en engelsk grupp och vi kom överens om att vi skulle haka på honom och dem i morgon för att komma ut till Tunka-träskan.

4/6

Nu var vi i ett biotopmässigt helt nytt område och förväntningarna var stora. På vår chaufför Sergeys principfasta arbetstider var vi dock hänvisade till staden och stadsparken den första morgonen. Vid vårt hotell och senare i parken sjöng flera *rödstjärtar*. Den väntade fågelkören i parken uteblev tyvärr, men vi hittade i alla fall två *lappmesar* samt hörde en *nötkråka* och några *lund- och kungsfågelsångare*. Notabelt var också att det växte *nornor* (!) längs en av gångvägarna. I parken träffade vi för första gången den engelska gruppen (från Birdseekers) som vi senare skulle ut i våtmarkerna med.

Efter frukosten, som Igor och Sergey hade ordnat på hotellet, drog vi så iväg mot Tunka-träskan. Längs vägen stannade vi för en stor falk på en telefonstolpe som den engelske reseledaren gjorde förtvivlade försök att få till en tatarfalk. Det var dock "bara" en 2 k *pilgrimsfalk*. Häromkring sjöng åtskilliga *gyllensparvar* och på ett gärde stod ett tiotal *tranor* och en *jungfrutrana*.

Vi tog nu in på diverse stickvägar som bara blev mindre och till sist upphörde helt på stäppen i kanten av våtmarkerna. Härifrån var det att fortsätta till fots. Vi hade inte gått långt förrän den första *träskångaren* uppenbarade sig och den fick alla se mycket fint när den frekvent satt öppet och sjöng. Flera kom att följa, liksom också en del *citronärlor*, *svarthakade buskskvättor* och *större piplärkor*, men därmed var det faktiskt slut på tättinglistan här ute.

Nu drog Sergey (professorn) iväg som ett ånglok och det var bara att haka på. Efterhand mina tre reskamrater samt ett fåtal av engelsmännen avhängda av olika skäl och jag blev ensam om att försvara de svenska färgerna. Jag hade stövlar, men de stackars engelsmännen plumsade av hjärtans lust i vätan. Nästan alla var dock så där brittiskt hårda så de hängde med bra trots att många var överviktiga och inte så purunga. Hårdast av alla (samt inte så lite galen heller...) var dock Il Professore själv som, framme vid det betydande vatten som skiljde oss från den skrattnåskoloni där det kunde finnas asiatiska beckasinsnäppor, helt sonika tog av sig sina byxor och i kalsonger och stövlar vadade ut i en över halvmeterdjup jäsande och stinkande gyttja. Flera gånger var han nära att tappa balansen och vi undrade alla hur det skulle sluta om han faktiskt gjorde det. Till slut kom han i alla fall över gyttjan och vattnet och satte sig att spana på *skrattnåskolonien*. Under tiden kikade vi andra på vad som fanns i närheten. En mindre *skrattnåskoloni* närmare oss hyste också en del *fisktärnor*, två *dvärgmåsar*, tio arter *änder*, *dammsnäppa* och *grönbena*. Plötsligt blev det liv i luckan – en adult hanne av *pilgrimsfalk* hade dykt upp och gjorde nu ett antal försök att fånga någon av fåglarna. Efter ca tio minuter gav han till slut upp och begav sig iväg. Han sågs dock senare vid flera tillfällen, bl a kretsande med en 2

k *havsörn* och en adult *stäppörn*. Ytterligare en *havsörn*, en adult fågel, liksom minst fem *större skrikörnar* av olika åldrar sågs också. Den talrikaste rovfågeln var dock *brungladan* som kunde ses i ca 15 exemplar. Ett par *lärkfalkar* och ett par *brokiga kärrhökar* kompletterade rovfågelslistan. En *sibirisk tundrapipare* sträckte över, ivrigt lockande, och en del *vitvingade tärnor* samt tre *taggstjärtseglare* sågs.

Av Sergeys kroppspråk att döma hade Expedition asiatisk beckasinsnäppa misslyckats – detta bekräftades också av Igors mobilsamtal till honom. Vi begav oss därför tillbaka mot bilarna, genskjutna av Sergey som hittat en avsevärt smartare väg tillbaka. Vid fordonen väntade en riktigt god köttsoffa samt beskedet att Johan hade fotograferat en intressant beckasin. (Den efterbestämdes sedan till resans enda *sibirbeckasin*).

Vi svenskar med besättning körde nu sakta tillbaka längs de sandiga småvägarna. I kanten av ett av många jättelika brandfälten stannade vi och här såg jag omgående en klump i ett dött träd som visade sig vara en *hökuggla*. Strax hördes också *vitrygg* och vi fann snart ett par med bo innehållande stora ungar. Nu begav vi oss ut över fälten för att i de låga buskridåerna leta tjocknåbbade sångare, men här syntes eller hördes "bara" *brunsångare*, *rubinnäktergalar* och *bruna törnskator*. En stund senare återfann jag Krister i ett närmast lyriskt tillstånd - han hade upptäckt flera sjungande *mongolpiplärkor* och så småningom kom han fram till att det rörde sig om minst 25 ! Helt oväntat här.

Nu kom engelsmännen körande i sin buss och vi kunde rädda dagen för dem genom att peka ut hökugglan, vitryggarna och mongolpiplärkorna. De fortsatta övningarna i området gav åtskilliga *tallsparvar* samt en *orrhöna* som Johan stötte.

På tillbakavägen noterade vi en ensam *Johansenii-sädgås* på en ängsmark strax söder om Arshan.

Det blev en trevlig eftersitt med många öl tillsammans med engelsmännen på stadens kanske bästa ställe. A thin red line of civilization.....

På natten åskade och regnade det kraftigt.

Skådning över Tunka dalens våtmarker mot Archanbergen/*Tunka wetlands and Archan mountains*

5/6 På morgonen besökte vi åter området med bl a *hökugglan* och *vitryggarna* i Tunka-träskens sydvästra del. Vi kunde nu konstatera att det var fråga om ett par *hökugglor* med två utflugna ungar. Den stora sensationen idag var dock att det nu formligen vimlade av *tjocknäbbade sångare* där inga alls hade hörts dagen innan – det var säkert uppemot 25 sjungande hannar. Uppenbarligen hade nattens åskväder tvingat ner dem i stor skala. En *sommargylling* sjöng också i området, en oväntad fågel så här långt österut.

På eftermiddagen hade vi en livlig diskussion om var vi skulle tillbringa det kommande dygnet. Tyvärr förlorade jag (som ville ha tältning där vi varit på morgonen) omröstningen och resultatet blev att Hans gjorde en tur upp längs sluttningarna av berget och vi tre andra sökte oss ned till norra delen av Tunka-träskan. Det såg mycket fint ut här, men tyvärr levde området inte alls upp till detta fågelmässigt och dessutom gick det inte att komma särskilt långt ut i våtmarkerna. Den led som antyddes på kartorna existerade antagligen inte eller förutsatte överskeppningar med ekor. Några gistna och obrukbara sådana låg nämligen på två strategiska platser. Vi stötte först ett 15-tal beckasiner av vilka minst en tredjedel föreföll var *taigabeckasiner*. Detta lovade ju gott för den senare delen av kvällen, men tyvärr var det bara *enkelbeckasinerna* som spelade fullt ut. I övrigt sågs av värde bara två *tjocknäbbade sångare*, några *träksångare*, gott om *citronärlor* och *gyllensparvar*, två par *östlig brunhök*, en 2 k *havsörn* samt en *större skrikörn*. Hans såg ingenting annat än vackra utsikter på sin vandring. Resans enda egentliga floppar.

6/6 Förtretet från gårdagskvällen var nu glömda och vi tog nya friska tag. Efter utcheckning begav vi oss mot den stora tallskogen väster om Tunkaträskan och stannade i kanten av den med fin utsikt ned mot en meandrande flod. Här var det riktigt bra med fågel. Korta utflykter in i skogen gav bl a en *tretåig hackspett*, en *vitrygghona* (trots kanske bara ca 10 % löv), två *spillkråkor*, en *nötkråka*,

flera *sibirpiplärkor*, 1-2 *rödstjärtar*, några *svartryggade rödstjärtar*, två *dubbeltrastar*, flera *taigasångare*, två *nordsångare*, två *mugimakiflugsnappare*, en *domherre*, flera *stenknäckar* och en del *korsnäbbar*. Nedifrån floden hördes en visslande *småfläckig sumphöna* och Krister som kom flåsande upp efter ett besök nere i dalen hade att berätta att även där fanns det *mongolpiplärkor*, minst tre sjungande hannar !

Som vi gissat skulle den växande termiken göra att en hel del rovfåglar och andra större fåglar kunde komma upp i luften. Först var det de mindre – 4-5 *tofsbivråkar*, en *ormvråk*, flera *brunglador*, en *sparvhök* och två *lärkfalkar*, men så småningom dök även tyngre pjäser upp – en *kejsarörn*, två *större skrikörnar*, en *trana* och slutligen en *svart stork*.

Vi drog nu tillbaka mot öster och kom efter några timmar till kvällens utvalda övernattningsställe, fina ängs- och lövmarker invid Irkut-floden. Här hade det förut legat ett semesterhem med småstugor för arbetare, men nu återstod bara grunder och lite takmaterial. Förmodligen hade folk i trakten fraktat bort virket i väggarna när anläggningen övergavs, sannolikt i samband med Sovjetunionens sammanbrott.

Vi slog upp våra tält på den bortersta ängen och begav oss sedan ned till floden för tvagning. Därefter spanade vi rovfågel över bergssluttningarna kring floden och räknade in 5-6 *tofsbivråkar*, lika många *ormvråkar*, två *lärkfalkar* och en *pilgrimsfalk*. Ett gäng ungdomar i en minibuss samt några huvudrakade 20-åringar med vodkaflaskor och gitarr dök upp, men båda gängen försvann gudskelov snart – de förstnämnda på gummibåtar nedför floden, de andra av okänd orsak tillbaka längs vägen utan att ha hunnit göra något väsen av sig.

Efter middagen begav vi oss ut på en kvällsvandring. Ganska snart kom vi in i mer barrdominerad skog med bl a riklig förekomst av den i Sverige ytterligt sällsynta laven *långskägg*. Den hängde som stora girlanger från träden och var synnerligen imponerande.

Imponerande var också kvällens fågelliv. Längs skogsvägarna sjöng ett större antal rastande *träksångare* och medan vi stod och väntade på att en av dem skulle visa sig kom en *slaguggla* plötsligt och satte sig på en gren bara några meter från Hans och mig. Sedan tittade vi på några fina *rödbruna sparvar* innan det var dags för kvällens art – *blåstjärt*, två ex som sjöng uppe på en tallbevuxen pås (Längre åt öster hörde Johan samtidigt ytterligare två). Jag tog mig uppför den branta åsen, men lyckades, trots att jag kom nära, aldrig få se blåstjärtarna. Nära dem sjöng både *gråhalsad trast* och *taigaflugsnappare* och under kvällen hördes vidare bl a en *rubinäktergal*, minst tre *blånäktergalar*, flera *taigasångare*, en *nordsångare* och två *mugimakiflugsnappare*. Den moraliska finalen inträffade på tillbakavägen då minst två *taigabeckasin*er spelade ivrigt och på närhåll vid en glänta i skogen ! Ny exkursionsart var en *skogsnäppa* som vi stötte i strandkanten i mörkret. Riktigt otäckt var att i mörkret balansera på den smala, ca tio meter långa plankan högt över den lilla bäcken nära vår tältplats, men alla klarade det.

Nu randades obarmhärtigt den sista skådardagen på resan. På morgonen kunde alla höra och se den *Tristis-gransångare* som Krister hade hört redan dagen innan. Vi strövade nu på lite olika håll – Krister och jag upp till den höga åsen med blåstjärtarna. På vägen stötte Krister både *slag- och hökuggla*, men jag befann mig tyvärr lite off-side vid båda tillfällena. Vi gick upp längs åsryggen från söder, men hann inte ända upp utan stannade i ett fantastiskt fint och fågelrikt aspbestånd nära krönet. Här sjöng det fullt av fågel – *blåstjärt, taigaflugsnappare, gråhalsad trast, kungsfågelsångare* m m mm. På nedvägen hörde Krister en *järpe* och sedan hörde vi båda återigen en spelande *taigabeckasin*. Det var gott om trummande hackspettar – *vitrygg* och *större* samt en *tretåig* och vid lägret hördes efter återkomsten även *gråspett* och *mindre hackspett*. Rena Dalälvs-konserten, således ! Vid lägret syntes också en *gulbrynad sparv* och Johan hängde in en lockande *bergstaigasångare* ett stycke därifrån.

På vägen tillbaks mot Irkutsk konstaterade vi att vi valt rätt övernattningsställe. Det ställe Krister hade besökt på 1980-talets SOF-resa och som han först hade planerat för var nu inte igenkänligt. Mycket av den gamla skogen var borta.

I Irkutsk checkade vi in på ett hotell som på utsidan och i receptionen inte alls såg ut som ett sådant – snarare som huvudkontoret till något sovjetiskt ministerium. Till detta bidrog en svartkostymerad herre som såg ut som han just lämnat en session med Högsta Sovjet..... Hotellens rum var dock riktigt hyfsade, även om kallvattnet var grått och varmvattnet brunrött.

Efter incheckningen gjorde vi en avslutande tur till Novo-Leninoträskan, fula som sitt namn, där de låg mellan järnvägar och motorvägar med gångvägarna beströdda med cigarettfimpar och kanyler. Målarten var starrsångare, men efter idogt letande insåg vi att denna tämligen vanliga art ännu inte kommit. Däremot var det gott om *blåhakar*, *gyllensparvar* och *citronärlor* och i vattensamlingarna fanns även häckande *svarthalsade doppingar*, *skäggdoppingar*, *sothöns*, *skrattnåsar*, *dvärgmåsar* (ett par), *fisktärnor*, *vitvingade tärnor*, *dammsnäppor* och *sothöns*.

Vi avslutade kvällen med en middag på handelskammarens fina restaurang, d v s i dess bar eftersom själva restaurangen var bokad av ett societetsbröllop av närmast hedonistisk karaktär. Lenin skulle vänta sig i sin glaskista – rätt åt honom ! Vackra, oerhört uppklädda och sminkade unga damer dansade vilt solo till amerikansk och rysk pop tillsammans med bruden inför ögonen på halvpackade och mycket passiva manliga bröllopgäster. Åtminstone damerna ledde starkt tanken till Hollywood. Nästan rörande var när alla bröllopgästerna plötsligt unisont brast ut i Elvis klassiker "Love me tender"..... Var det någon som kom att tänka på apkungens visa i filmen Djungelboken "Jag vill bli som du....."?

Och i vår bar satt två söta finklädda flickor tillsammans med två avsevärt mindre eleganta och därtill fullkomligt nonchalanta "kavaljerer". Helt klart innebär det stora kvinnoöverskottet i Ryssland att damerna kraftigt tävlar, inte minst med sina utseenden, om att få tag i en karl.

Restaurangen hade inget ryskt öl (det var ju ett fint ställe...) så vi fick istället oändligt bättre tyskt Weissbeer samt en fin sallad, men en trots begäran om motsatsen alldeles för genomstekt biff. Men det var i alla fall resans i särklass bästa mål. Och serveringen var mycket vänlig och professionell.

På morgonen tog vi farväl av Krister som skulle stanna fem dagar till i Bajkalområdet. Vi andra flög smärtfritt från Irkutsk, väntade länge på Sheremetoyevoflygplatsen i Moskva och kom så lyckligen hem till Sverige igen vid 15-tiden på söndageftermiddagen. När jag i planet i tankarna summerade resan tänkte jag i första hand inte på den dåliga maten, det mindre eleganta boendet, den obekväma jeepen och den inte helt perfekta ryske guiden utan på att resan trots allt varit en fullträff – spännande, oerhört givande och lärorik. Artantalet säger naturligtvis inte allt, men 216 arter måste väl ändå vara något av ett rekord i dessa bygder ? Och då var vi ändå för tidiga för kinesisk trastsångare, större flodsångare och starrsångare samt besökte aldrig några höghöjdsområden. Resan kostade oss ca 15.000 kr – ungefär hälften av vad Avifaunas resenärer fick betala för den resa som gick samtidigt och som dessutom inte hade ett lika gott utbyte. Krister Mild tackas härmed för det utmärkta arrangemanget !

8–13 juni: Totalt 16 nya arter, mao totalt 232 arter. Se slutet av den följande artlistan för detaljer

Några efterord

Som alla noterat har jag inte bara skrivit om fåglarna på resan utan även dristat mig till en hel del kommentarer om människor och sociala företeelser. En del är rätt elaka, men jag vill i sanningens namn som min bestämda uppfattning ändå hävda att nästan allt (utom brödet...) är långt bättre i dagens Ryssland än i forntidens Sovjet (som jag också besökt). Nästan alla negativa företeelser har sin rot i dessa ”70 år på väg mot ingenting” (en devis som den anti-kommunistiska oppositionen faktiskt tilläts demonstrera under när perestrojkan rådde under Sovjet-imperiets sista skälvanande år).

Summary

This birding trip to south-east Siberia was planned by Krister Mild. The other participants were Hans Elleby, Stig Holmstedt and Johan Stenlund. Official invitations necessary to get visa as well as arrangement of a guide and transportation were achieved through professor Sergey Pychanov at Irkutsk University. Our guide was Igor Fefelov, also from Irkutsk University.

The basic idea was to visit different habitats in the area around the southern parts of the Baikal Lake. Steppe and lakes in the Beroozersk-Orongoi area, wetlands in the Selenga delta, taiga forest in Vydrino and wetlands and mountains in Tunka valley. This plan worked well and resulted in a long list of species but we never reached higher altitudes.

We spent some nights camping in tents. Accommodations were found in Padropavlovka (simple hotel), the Istomino research station (plenty of beds), Teplie Oзера resort west of Vydrino (houses to rent) and in the city of Arshan (simple hotel). Food was either cooked by our guide/driver or found along the road in rather simple road restaurants. We experienced great climate changes with very cold nights and some snow the first nights and really warm days at the end of the trip. A Russian 4WD jeep was our mean of transportation and was good on some really bad roads but a bus or ordinary car would also be OK to reach almost all important localities. A Russian guide is good to have since there are very few English speaking persons in the area but we felt we could have managed the trip on our own with good maps and some prebooked accommodation (Istomino research station).

Artlista/List of species

Sångsvan Cygnus cygnus Whooper Swan

25-26/5 1 lower "White lake" close to Beloozersk, 29-30/5 >7 Istomino area

Svangås Anser cygnoides Swan Goose

25/5 1+7+2 "White lakes"

Sädgås Anser fabalis johanseni Bean Goose

25-26/5 >10 lower "White lake", 4/6 1 Tunka valley

Rostand Tadorna ferruginea Ruddy Shelduck

25-26/5 >400 "White lakes". About 60 in total during five of the following days

Gravand Tadorna tadorna Common Shelduck

24/5 2 small lake along the road Ulan Ude-Borgoi, 25-26/5 >30 "White lakes"

Bläsand Anas Penelope Eurasian Wigeon

Common, especially on "White lakes" with >300. Seen eight of the days.

Praktand Anas falcata Falcated Duck

26/5 2 males lower "White lake", 29/5 2 males coastal lagoon west of Istomino.

Fläcknäbbad and x gräsand /Spot-billed Duck x Mallard.

29/5 1 male coastal lagoon west of Istomino

Snatterand Anas strepera Gadwall

Commonly seen eight of the days. >300 in the "White lakes"

Kricka Anas crecca Common Teal

A total of >300 seen on seven of the days.

Gräsand Anas platyrhynchos Mallard

Less common. A total of >100 seen eight of the days.

Stjärtand Anas acuta Northern Pintail

A total of >100. Common on "White lakes". Seen eight of the days.

Årta Anas querquedula Garganey

A total of >120 seen on nine of the days.

Skedand Anas clypeata Northern Shoveler

Common especially on the "White lakes" with >300. Seen ten of the days.

Brunand Aythya farina Common Pochard

>500 in the "White lake" area. Seen seven of the days.

Vigg *Aythya fuligula* Tufted Duck
A total of >140 seen on nine of the days

Knölsvärta *Melanitta fusca stejnegeri* Velvet Scoter
24/5 10 small lake along the road Ulan Ude-Borgoi, 25-26/5 >200 "White lakes", 29/5 >100 lake Baikal, 3/6 8 lake Baikal.

Knipa *Bucephala clangula* Common Goldeneye
25-26/5 >10 "White lakes", 28-29/5 >20 Istomino area.

Småskrake *Mergus serrator* Red-breasted Merganser
24/5 1 male on small lake along the road Ulan Ude-Borgoi

Storskrake *Mergus merganser* Goosander
Widespread but not numerous. A total of >10 birds seen on five of the days

Järpe *Bonasa bonasia* Hazel Grouse
1/6 1 heard Vydrino area, 7/6 1 heard Irkut river area.

Orre *Tetrao tetrix* Black Grouse
4/6 1 female in the woods west of Tunka wetlands

Daurian Partridge *Perdix dauurica* Stäpprapphöna
27/5 2+2 flushed and 1 heard near the river south of Petropavlovka, 28/5 2 flushed in Orongoi area

Vaktel *Coturnix coturnix* Common Quail
27/5 4 flushed in Orongoi area

Storlom *Gavia arctica* Black-throated Loon
29/5 3 birds flying over Istomino

Skäggdopping *Podiceps cristatus* Great Crested Grebe
>25 in total on five of the days

Svarthakedopping *Podiceps auritus* Horned Grebe
25/5 >5 on lower "White lake"

Svarthalsad dopping *Podiceps nigricollis* Black-necked Grebe
24/5 3 birds on small lake Ulan Ude-Borgoi, 25-26/5 >500 on "White lakes", 29/5 5 in Istomino area, 7/6 >30 in Novo-Lenino Marshes

Storskarv *Phalacrocorax carbo sinensis* Great Cormorant
25/5 5 birds on the river south of Petropavlovka, 29/5 10 birds Istomino area

Rördrom *Botaurus stellaris* Great Bittern
Single birds calling on eight of the days and one bird seen flying in Novo-Lenino marshes 7/6

Gråhäger *Ardea cinerea* Grey Heron

>100 birds seen nine of the days

Svart stork *Ciconia nigra* Black Stork

29/5 1 in Istomino area, 1/6 1 in Vydrino area, 2/6 1 in Vydrino area, 6/6 1 in Tunka valley

Skedstork *Platalea leucorodia* Eurasian Spoonbill

24/5 1 on lake along the road Ulan Ude-Borgoi

Tofsbivråk *Pernis ptilorhyncus* Crested Honey Buzzard

A total of >20 birds seen seven of the days

Brun glada *Milvus migrans lineatus* Black Kite

The dominating raptor. A total of >100 seen 13 of the days.

Havsörn *Haliaeetus albicilla* White-tailed Eagle

25/5 2 adult lower "White lake", 30/5 1 adult + 1 subadult Istomino area, 4-5/6 2-3 Tunka wetlands

Grågam *Aegypius monachus* Black/Cinereous Vulture

26/5 6 "White lakes", 26/5 >5 around Petropavlovka city, 27/5 1 above river south of Petropavlovka.

Östlig brunhök *Circus spilonotus* Eastern Marsh Harrier

A total of >70 seen ten of the days

Blå kärrhök *Circus cyaneus* Hen Harrier

24/5 1 + 1 female along road Ulan Ude-Borgoi

Duvhök *Accipiter gentilis* Northern Goshawk
1/6 1 soaring Vydrino.

Taigahök *Accipiter gularis* Japanese Sparrowhawk
27/5 1 male Orongoi, 29/5 1 + 1 males Istomino area. Plus a few sparrowhawks left unidentified.

Sparvhök *Accipiter nisus* Eurasian Sparrowhawk
A total of 4 seen four of the days

Ormvråk *Buteo buteo japonicus* Common Buzzard
Widespread but not numerous from Vydrino and westward. About 20 seen in seven of the days.

Mongolvråk *Buteo hemilasius* Upland Buzzard
About 20 seen in the south during the four days spent here. Hence, only in the steppe south of Ulan Ude.

Större skrikörn *Aquila clanga* Greater Spotted Eagle
30/5 1-2 Istomino area, 4-6/6 >5 Tunka wetlands

Stäppörn *Aquila nipalensis* Steppe Eagle
25-26/5 1-2 adult around "White lakes", 4/6 1 adult at Tunka wetlands

Kejsarörn *Aquila heliaca* Eastern Imperial Eagle
30/5 2 adult Istomino area, 6/6 1 2K Tunka area

Kungsörn *Aquila chrysaetos* Golden Eagle
26/5 1 2K lower "White lake"

Dvärgörn *Hieraaetus pennatus* Booted Eagle
24/5 1, light phase, between Ulan Ude and Borgoi, 30/5 1, light phase, Istomino area

Rödfalk *Falco naumanni* Lesser Kestrel
24/5 a flock of 35 along the road in northern part of Borgoi area

Tornfalk *Falco tinnunculus* Common Kestrel
Widespread but not numerous. About 30 in total seen eight of the days

Amurfalk *Falco amurensis* Amur Falcon
26/5 1+1 males in Borgoi area, 27/5 2 males north of Borgoi area

Stenfalk *Falco columbarius* Merlin
29/5 1 in Istomino area.

Lärkfalk *Falco subbuteo* Eurasian Hobby
>10 birds seen seven of the days

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus* Peregrine Falcon
28/5 1 Istomino area, 1/6 1 Vydrino area. 4/6 1 2K + 1 adult
Tunka wetlands, 6/6 1 bird Irkut river area.

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana* Spotted Crake
6/6 1 calling from river south of Tunka wetlands

Dvärgsumphöna *Porzana pusilla* Baillon's Crake
27/5 1 heard in the lake at Orongoi, 30/5 1 heard briefly at daytime in Istomino area

Sothöna *Fulica atra* Eurasian Coot
24/5 >30 on small lake along road Ulan Ude-Borgoi, 7/6 common in Novo-Lenino marshes, Irkutsk

Trana *Grus grus* Common Crane
29-31/5 >15 in Istomino area, 4/6 10 in Tunka wetlands, 6/6 1 soaring over river south of Tunka wetlands

Jungfrutrana *Grus virgo* Demoiselle Crane

24-28/5 Rather common, >50 birds, in Borgoi area, 3-4/7 2 near Tunka wetlands

Skärfläcka *Recurvirostra avosetta* Pied Avocet

25-26/5 >100 at "White lakes"

Mindre strandpipare *Charadrius dubius* Little Ringed Plover

>50 in total seen six of the days

Svartbent strandpipare *Charadrius alexandrinus* Kentish Plover

25-26/5 2 males lower "White lake"

Sibirisk tundrapipare *Pluvialis fulva* Pacific Golden Plover

25-26/5 75 in flock "White lakes", 30/5 flock of 140 birds W of Merkushevo Village in the Selenga Delta, 4/6 1 heard Tunka wetlands

Kustpipare *Pluvialis squatarola* Grey Plover

25/5 3 lower "White lake"

Tofsvipa *Vanellus vanellus* Northern Lapwing

>100 in total seen nine of the days

Roskarl *Arenaria interpres* Turnstone

26/5 1-2 at lower "White lake".

Rödhalsad snäppa *Calidris ruficollis* Red-necked Stint

25/5 1 upper "White lake"

Småsnäppa *Calidris minuta* Little Stint
25-26/5 >10 lower "White lake"

Mosnäppa *Calidris temminckii* Temminck's Stint
25-26/5 >50 n "White lakes" area, 29/5 1 Istomino area

Långtåsnäppa *Calidris subminuta* Long-toed Stint
25-26/5 >40 "White lakes", 29/5 >10 in Istomino area

Kärrensäppa *Calidris alpine* Dunlin
25-26/5 >40 lower "White lake"

Spovsnäppa *Calidris ferruginea* Curlew Sandpiper
26/5 2 lower "White lake"

Brushane *Philomachus pugnax* Ruff
24/5 >20 small lake along road Ulan Ude-Borgoi, 26/5 >5 lower "White lake"

Enkelbeckasin *Gallinago gallinago* Common Snipe
>15 seen or heard five of the days

Taigabeckasin *Gallinago megala* Swinhoe's Snipe
Snipes flushed at one of the "White lakes" 25/5, Orongoi lake 27/5 and Tunka wetlands 4/6 were probably Swinhoe's. Definitive Swinhoe's were flushed at the end of Tunka wetlands 5/6 and heard displaying at the Irkut river 6-7/6

Sibirbeckasin *Gallinago stenura* Pintail Snipe
4/6 1 seen and photographed Tunka Wetlands.

Asiatisk beckasinsnäppa *Limnodromus semipalmatus* Asian Dowitcher
26/5 3 lower "White lake", 2/5 1 lagoon on the coast at Posolskoye SW of Istomino.

Morkulla *Scolopax rusticola* Eurasian Woodcock
31/5 2 displaying in Vydrino area, 6/6 1 displaying Irkut river.

Rödspov *Limosa limosa melanuroides* Black-tailed Godwit
25-26/5 >10 lower "White lake", 29-30/5 >10 Istomino area

Storspov *Numenius arquata orientalis* Eurasian Curlew
>15 in total seen on seven of the days

Småspov *Numenius phaeopus* Whimbrel
27/5 1 at Orongoi lake, 29-31/5 >3 in Istomino area. One of these with dark upper rump.

Svartsnäppa *Tringa erythropus* Spotted Redshank
25-16/5 >15 "White lakes"

Rödbena *Tringa tetanus* Common Redshank
24/5 2 at lake along road Ulan Ude-Borgoi, 25-26/5 >10 "White lakes"

Dammsnäppa *Tringa stagnatilis* Marsh Sandpiper
Second to Lapwing the most common breeding shorebird, >100 seen in total.

Gluttsnäppa *Tringa nebularia* Common Greenshank
24/5 1 at lake along road Ulan Ude-Borgoi, 25-16/5 1-2 "White lakes"

Skogssnäppa *Tringa ochropus* Green Sandpiper
6/6 1 heard at Irkut river.

Grönbena *Tringa glareola* Wood Sandpiper
>40 in total seen five of the days

Drillsnäppa *Actitis hypoleucos* Common Sandpiper
>50 in total seen six of the days

Sibirisk gråsnäppa *Heteroscelus brevipes* Grey-tailed Tattler
29/5 >30 in two sites along coast west of Istomino

Dvärgmås *Larus minutus* Little Gull
>75 in total on six of the days

Skrattmås *Larus ridibundus* Black-headed Gull
Rather common in suitable habitat. Seen eight of the days

Långnäbbad mås *Larus genei* Slender-billed Gull
25-26/5 1-2 "White lakes"

Fiskmås *Larus canus henei* Mew Gull
50-100 in total seen eight of the days

Mongolisk trut *Larus mongolicus* Mongolian Gull
>100 in total seen nine of the days

Skräntärna *Sterna caspia* Caspian Tern
28-30/5 >5 Istomino area

Fisktärna *Sterna hirundo longipennis* Common Tern
>200 in total seen eleven of the days

Svarttärna *Chlidonias niger* Black tern
25-26/5 >10 lower "White lake", 29/5 1 Istomino area, 5/6 2 Tunka wetlands

Vitvingad tärna *Chlidonias leucopterus* White-winged Tern
25-26/5 >100 "White lakes" area, 28-19/5 >40 Istomino area, 4/6 >50 in Tunka wetlands, 7/6 >20 Novo-Lenino marshes

Östlig klippduva *Columba rupestris* Hill Pigeon
Pigeons with "pure" hill pigeon plumage rather common in vicinity of urban areas

Större turturduva *Streptopelia orientalis.orientalis* Oriental Turtle Dove
In total >25 seen eight of the days

Gök *Cuculus canorus* Common Cuckoo
Noted nine of the days

Taigagök *Cuculus saturatus* Oriental Cuckoo
As common as common cuckoo. Noted ten of the days

Hökuggla *Surnia ulula* Northern Hawk Owl

4-5/6 one pair with two juveniles close to Tunka wetlands, 7/6 1 flushed near Irkut river.

Slaguggla *Strix uralensis* Ural Owl

31/5 3 males displaying at about 7 p.m in Vydrino area, 2-3/6 1-2 seen Vydrino area, 6-7/6 1-2 seen near Irkut river.

Lappuggla *Strix nebulosa* Great Grey Owl

1-2/6 1-2 seen Vydrino area

Hornuggla *Asio otus* Long-eared Owl

30-31/5 1+1 seen in Istomino area

Taggstjärtseglare *Hirundapus caudacutus* White-throated Needletail
Relatively common. Seen seven of the days. Nice close ups in the Vydrino area

Tornseglare *Apus apus* Common Swift
26/5-10/5 rather commonly seen

Orientseglare *Apus pacificus* Pacific Swift
The dominating swift. Seen seven of the days

Härfågel *Upupa epops saturata* Eurasian Hoopoe
A total of eight seen on four of the days.

Göktyta *Jynx torquilla* Eurasian Wryneck
27/5 1 at the river south of Petropavlovka, 4-5/6 5-10 in the Tunka wetland area

Gråspett *Picus canus* Grey-headed Woodpecker

>10 in total seen four of the days

Spillkråka *Dryocopus martius* Black Woodpecker

15-20 in total seen six of the days

Större hackspett *Dendrocopos major* Great Spotted Woodpecker

>15-20 seen seven of the days

Vitryggig hackspett *Dendrocopos leucotos* White-backed Woodpecker

The most common woodpecker. >25 seen nine of the days

Mindre hackspett *Dendrocopos minor* Little Spotted Woodpecker

10-15 in total seen six of the days

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus* Three-toed Woodpecker

6/6 1 in pine forest west of Tunka wetlands. 7/6 1 drumming at the Irkut river.

Mongollärka *Melanocorypha mongolica* Mongolian Lark

Common in the Borgoi steppe area

Korttålaräka *Calandrella brachydactyla* Greater Short-toed Lark

26-27/5 2 in the Borgoi steppe area

Dvärglärika *Calandrella rufescens* Lesser/Asian Short-toed Lark

24-26/5 relatively common in steppe habitat in Borgoi area

Sånglärika *Alauda arvensis intermedia/kiborti* Eurasian Skylark

Common. Seen nine of the days

Berglärika *Eremophila alpestris brandti* Horned Lark

24-27/5 common in steppe habitat in Borgoi area

Backsvala *Riparia riparia riparia/diluta* Sand Martin

25-26/5 >50 around "White lakes"

Ladusvala *Hirundo rustica tytleri* Barn Swallow

Commonly seen 13 of the days

Hussvala *Delichon urbicum* Common House Martin

Seen in five of the days. Breeding colonies on a couple of bridges.

Större piplärka *Anthus richardi* Richard's Pipit

Rather common in moist to wet open grassy landscape eight of the days

Mongolpiplärka *Anthus godlewskii* Blyth's Pipit

Surprisingly common and widespread. Locally breeding in colonies in dry sandy and grassy habitats south of Ulan Ude (>10+10 singing males), in the Borgoi area (>100 singing males) and Tunka valley (>50 males in song)

Sibirisk piplärka *Anthus hodgsoni yunnanensis* Olive-backed Pipit

>30 in total seen ten of the days

Gulärla *Motacilla flava* Yellow Wagtail

Commonly migrating in Borgoi and Istomino areas. Race *tchutchensis* about 90 %, the rest *thunbergi* (formerly known as “*plexa*”).

Citronärla *Motacilla citreola citreola* Citrine Wagtail

Rather common, both as nesting and migrating. Seen ten of the days

Forsärla *Motacilla cinerea* Grey Wagtail

Surprisingly common during the whole trip, both as a nester and as a migrant.

Sädesärla *Motacilla alba baicalensis* White Wagtail

Common. Seen 13 of the days

Drillnäktergal *Luscinia sibilans* Rufous-tailed Robin

31/5-3/6 Commonly singing in mature taiga in Vydrino area (>40). 7/6 1 heard at Irkut river

Rubinnäktergal *Luscinia calliope* Siberian Rubythroat

27-28/5. Very numerous on migration at the Orongoi lake. Singing birds heard eleven of the days

Blåhake *Luscinia svecica* Bluethroat

7/6 >20 singing Novo-Lenino marshes, Irkutsk

Blånäktergal *Luscinia cyane* Siberian Blue Robin

Commonly singing in mature taiga forest (e.g. >30 in Vydrino area). Heard seven of the days

Blåstjärt *Tarsiger cyanurus* Red-flanked Bluetail

31/5 5-6 heard singing Vydrino area, 6-7/6 4 heard at the Irkut river

Rödstjärt *Phoenicurus phoenicurus* Common Redstart

4-7/6 Just a few recorded in western part of visited area

Svartryggad rödstjärt *Phoenicurus aureus* Daurian Redstart

Widespread but not numerous. Seen ten of the days

Svarthakad buskskvätta *Saxicola torquatus maurus* Common Stonechat

3-6/6 common in Tunka valley. 7/6 a few around Novo-Lenino marshes, Irkutsk

Isabellastenskvätta *Oenanthe isabellina* Isabelline Wheatear

24-28/5 Common in steppe habitat south of Ulan Ude

Stenskvätta *Oenanthe oenanthe* Northern Wheatear

>10 birds seen five of the days

Nunnestenskvätta *Oenanthe pleschanka* Pied Wheatear

27/6 1 pair and two females along road Borsoi-Ulan Ude

Guldtrast *Zoothera dauma* Scaly Thrush

1-3/6 >10 singing in Vydrino area

Sibirisk trast *Zoothera sibirica* Siberian Thrush

1-3/6 >5-10 singing in Vydrino area

Gråhalsad trast *Turdus obscurus* Eyebrowed Thrush

The most numerous thrush during the trip. Heard in forest ten of the days

Bruntrast *Turdus naumanni* Dusky Thrush

28-30/5 3 in Istomino area

Taigatrast *Turdus ruficollis* Dark-throated Thrush

26-27/5 >10 of red-throated race around river south of Petropavlovka, 28/5 1 in Vydrino area

Taltrast *Turdus philomelos* Song Thrush

31/5-3/6 The most numerous thrush, >10 singing, in Vydrino area, 7/6 1 heard at the Irkut river

Dubbeltrast *Turdus viscivorus* Mistle Thrush

3-6/6 3 in Tunka area

Fläckig smygsångare *Bradypterus thoracicus* Spotted Bush Warbler

26/5 1 singing briefly close to river south of Petropavlovka

Träcksångare *Locustella lanceolata* Lanceolated Warbler

31/5-2/6 2 singing in taiga near Vydrino, 4-5/6 >5 singing in Tunka wetlands, 6-7/6 >10 in the forest (migrants!) at the Irkut river

Fältsångare *Acrocephalus agricola* Paddyfield Warbler

24/5 2 singing in the reeds in small lake along road Ula Ude-Borgoi, 27-28/5 >15 singing at the Orongoi lake.

Tjocknäbbad sångare *Acrocephalus aedon* Thick-billed Warbler
5-6/6 >25 apparently newly arrived birds singing in connection to Tunka wetlands

Ärtsångare *Sylvia curruca blythii* Lesser Whitethroat
Rather widespread and common. >40 seen in five of the days

Lundsångare *Phylloscopus trochiloides plumbeitarsus* Greenish Warbler
After 1/6 commonly singing in forest

Nordsångare *Phylloscopus borealis* Arctic Warbler
Very common as migrator. Seen eleven of the days

Kungsfågelsångare *Phylloscopus proregulus* Pallas's Leaf Warbler
Rather common everywhere, especially in taiga forest near Vydrino 31/5-3/6

Taigasångare *Phylloscopus inornatus* Yellow-browed Warbler
31/5 very common around Istomino after heavy rainfall at night. Seen commonly six of the other days

Bergstaigasångare *Phylloscopus humei* Hume's Leaf Warbler
7/6 1 seen and heard at the Irkut river camp

Videsångare *Phylloscopus schwarzi* Radde's Warbler
30-31/5 >10 in total near Istomino

Brunsångare *Phylloscopus fuscatus* Dusky Warbler
Commonly seen and heard nine of the days

Gransångare *Phylloscopus collybita tristis* Chiffchaff
6-7/6 1 singing close to Irkut river camp

Kungsfågel *Regulus regulus* Goldcrest
31/5-3/6 A few heard and seen in the forest near Vydrino

Sibirisk flugsnappare *Muscicapa sibirica* Dark-sided Flycatcher
>10 in total seen three of the days

Glasögonflugsnappare *Muscicapa dauurica* Asian Brown Flycatcher
Rather common. Seen six of the days

Grå flugsnappare *Muscicapa striata* Spotted Flycatcher
27/5 common migrant along river south of Petropavlovka, 4/6 1 near Tunka wetlands

Taigaflugsnappare *Ficedula albicilla* Taiga Flycatcher
The most common flycatcher. Seen on migration and nesting ten of the days

Mugimakiflugsnappare *Ficedula mugimaki* Mugimaki Flycatcher
Rather commonly heard singing once we had learnt the song. Seen seven of the days

Skäggmes *Panurus biarmicus* Bearded Reedling
24/5 a few heard from reed beds at lake near road Ulan Ude-Borgoi

Stjärtmes *Aegithalos caudatus* Long-tailed Tit
Less common but regularly seen on tree of the days

Entita *Parus palustris* Marsh Tit
26-27/5 common in the riverine forest south of Petropavlovka

Talltita *Parus montanus* Willow Tit
Common in taiga habitat. Seen nine of the days

Lappmes *Parus cinctus* Siberian Tit
4/6 2 in the city park of Arshan

Svartmes *Parus ater* Coal Tit

Rather common in taiga forest. Seen seven of the days

Azurmes *Parus cyanus* Azure Tit

27/5 2 in the riverine forest south of Petropavlovka. 30/5 2-3 pairs in small broad-leaved forest W of Merkushevo village in Selenga delta.

Talgoxe *Parus major* Great Tit

Common in forest. Seen eleven of the days

Nötväcka *Sitta europaea* Eurasian Nuthatch

Less common. Seen five of the days

Trädkrypare *Certhia familiaris* Eurasian Treecreeper

31/5 1 in taiga near Vydrino

Pungmes *Remiz pendulinus* Penduline Tit

26-27/5 2-3 in riverine forest south of Petropavlovka. Oklar art/rastillhörighet.

Sommargylling *Oriolus oriolus* Eurasian Golden Oriole

5/6 1 singing near Tunka wetlands

Brun törnskata *Lanius cristatus* Brown Shrike

Common. Seen every day

Isabellatörnskata *Lanius isabellinus* Isabelline Shrike

24/5 1 pair at small lake along road Ulan Ude-Borgoi, 27-28/5 >30 in bush land north of Borgoi lake and also 1 near airport of Ulan Ude. Probably breeding in the area visited

Nötskrika *Garrulus glandarius* Eurasian Jay

2-3/6 a few in taiga near Vydrino

Skata *Pica pica* Common magpie
Widespread. Seen 12 of the days

Blåskata *Cyanopica cyanus* Azure-winged Magpie
Common in riverine forest south of Petropavlovka and in Istomino area

Nötkråka *Nucifraga caryocatactes* Spotted Nutcracker
4/6 1 heard in forest above the city park in Arshan, 6/6 1 heard in pine forests west of Tunka wetlands

Alpkråka *Pyrrhocorax pyrrhocorax* Red-billed Chough
24/5 1 along road Ulan Ude – Borgoi

Klippkaja *Corvus dauuricus* Daurian Jackdaw
24/5 >20 seen along road south of Ulan Ude

Råka *Corvus frugilegus* Rook
26-28/5 just a few recorded in the southern part of visited area

Kråka *Corvus corone* Carrion Crow
Commonly seen every day

Korp *Corvus corax* Common Raven
Commonly seen every day

Stare *Sturnus vulgaris poltaratskyi* Common Starling
29-30/5 >10 west of Istomino

Gråstare *Sturnus cineraceus* White-cheeked Starling
24/5 2 along the road south of Ulan Ude

Gråsparv *Passer domesticus* House Sparrow
Common in human settlements

Pilfink *Passer montanus* Eurasian Tree Sparrow
Common in human settlements but also in the riverine forest south of Petropavlovka

Bofink *Fringilla coelebs* Common Chaffinch
31/5 1 singing in the outskirts of Istomino village.

Bergfink *Fringilla montifringilla* Brambling
31/5 a few migrating birds recorded close to Istomino

Grönsiska *Carduelis spinus* Eurasian Siskin
30/5 >15 in Istomino area

Mindre korsnäbb *Loxia curvirostra* Common Crossbill

Small flocks in taiga habitat seen six of the days

Rosenfink *Carpodacus erythrinus* Common Rosefinch

Migrating birds common in areas with smaller trees. Seen eleven of the days

Långstjärtad rosenfink *Uragus sibiricus* Long-tailed Rosefinch

Less common but regularly in bushy areas. Seen five of the days

Domherre *Pyrrhula pyrrhula* Eurasian Bullfinch

Less common in taiga forest. Seen four of the days.

Stenknäck *Coccothraustes coccothraustes* Hawfinch

Rather common in forest. Also in coniferous trees. Seen seven of the days

Gråhuvad sparv *Emberiza spodocephala* Black-faced Bunting

Common on migration and as a breeder. Seen seven of the days

Tallspurv *Emberiza leucocephalos* Pine Bunting

Common in dry pine forest. Seen nine of the days

Gulspurv *Emberiza citrinella erthrogenys* Yellowhammer

26-27/5 and 3/6 a few birds along the road

Mongolspurv *Emberiza godlewskii* Godlewski's Bunting

27/5 1 singing in the riverine bushlands south of Petropavlovka

Ängssparv *Emberiza cioides* Meadow Bunting

26-27/5 about 5 in the riverine bushlands south of Petropavlovka, 27/5 1 singing along road Borgoi-Ulan Ude, 6/6 1 singing south of Tunka wetlands

Gulbrynad sparv *Emberiza chrysophrys* Yellow-browed Bunting

2-3/6 2 singing near Vydrino, 7/6 1 singing close to Irkut river camp

Lappspurv *Calcarius lapponicus*

25/5 about 5 "White lake" area, 29/5 2 on the coast west of Istomino

Dvärgspurv *Emberiza pusilla* Little Bunting

Numerous on migration. >300 in the Istomino area. Seen six of the days

Rödbrun sparv *Emberiza rutila* Chestnut Bunting

>20 on migration in Istomino area 29/5. Less common in forest as a breeder. Seen six of the days

Gyllensparv *Emberiza aureola* Yellow-breasted Bunting

29/5 a few on migration in Istomino area, 4-6/6 common in Tunka wetlands, 7/6 common in Novo-Lenino marshes

Sävsparv *Emberiza schoeniclus pyrrhulina/minor* Common Reed Bunting
27-28/5 >5 in the reeds of Orongoi lake, 30/5 1-2 in Istomino area, 7/6 >5 birds
in Novo-Lenino marshes

Dvärgsävspär *Emberiza pallasi* Pallas's Reed Bunting
25-26/5 >5 in area around "White lakes"

Sent anländande arter samt övriga arter som sågs 8–13 juni men **ej** under resan 23/5–8/6:

Fläcknäbbad and (10-tal längs Angara-floden), salskrake 1 hona, tjäder 1 hona, tatarfalk 1 par i trakten av Tageran Steppe, Vattenrall 1 hörd, Kornknarr 1 hörd Bolshoye Goloustnoye, Tereksnäppa 1 rastare Maloye More, Nattskär 1 spelande Maloye More, Rostgumpsvala 1 Maloye More, Björktrast, Kinesisk smygsångare 1 hörd SO Irkutsk, Starrsångare 10-tal SO Irkutsk + 2 Maloye More, Större flodsångare 1 hörd Maloye More, Tofsmes, Lavskrika 1 och Bändelkorsnäbb 5.

Några arter med större antal individer 8–13 juni:

Mongoltrut >5000 par på öar i Maloye More, Nunnestenskvätta mkt vanlig Tageran Steppe + Maloye More, Fläckig smygsångare 3 hörda, tristis-gransångare mkt vanlig SE Irkutsk (i kontrast mot Ö sidan av Baikalsjön) samt klippkaja 200 ex Bolshoye Goloustnoye och >50 Maloye More.

Totalt 16 nya arter som ej sågs 23–8 juni, mao TOTALT 232 arter

